

WEGWIJS IN ADOPTIE

procedures in Vlaanderen

Vlaamse
Centrale Autoriteit
Adoptie

VOORWOORD

Beste kandidaat-adoptant,

Je hebt interesse om een kindje te adopteren?

De Vlaamse Centrale Autoriteit (VCA) maakt je graag wegwijs in de verschillende adoptieprocedures.

De informatiebrochure die nu voor je ligt, beschrijft de Vlaamse procedure voor het adopteren van een minderjarig kind.

De brochure is onderverdeeld in verschillende delen, chronologisch volgens de verschillende stappen die je in de loop van de adoptieprocedure zal moeten zetten. Achteraan vind je alle bijlagen waarnaar in de brochure verwezen wordt.

Heb je bij het lezen van deze brochure nog vragen of bedenkingen, dan kan je steeds contact opnemen met de VCA. Je vindt de contactgegevens hieronder.

Wij hopen dat deze brochure een hulp kan zijn voor iedereen die belangstelling heeft voor adoptie.

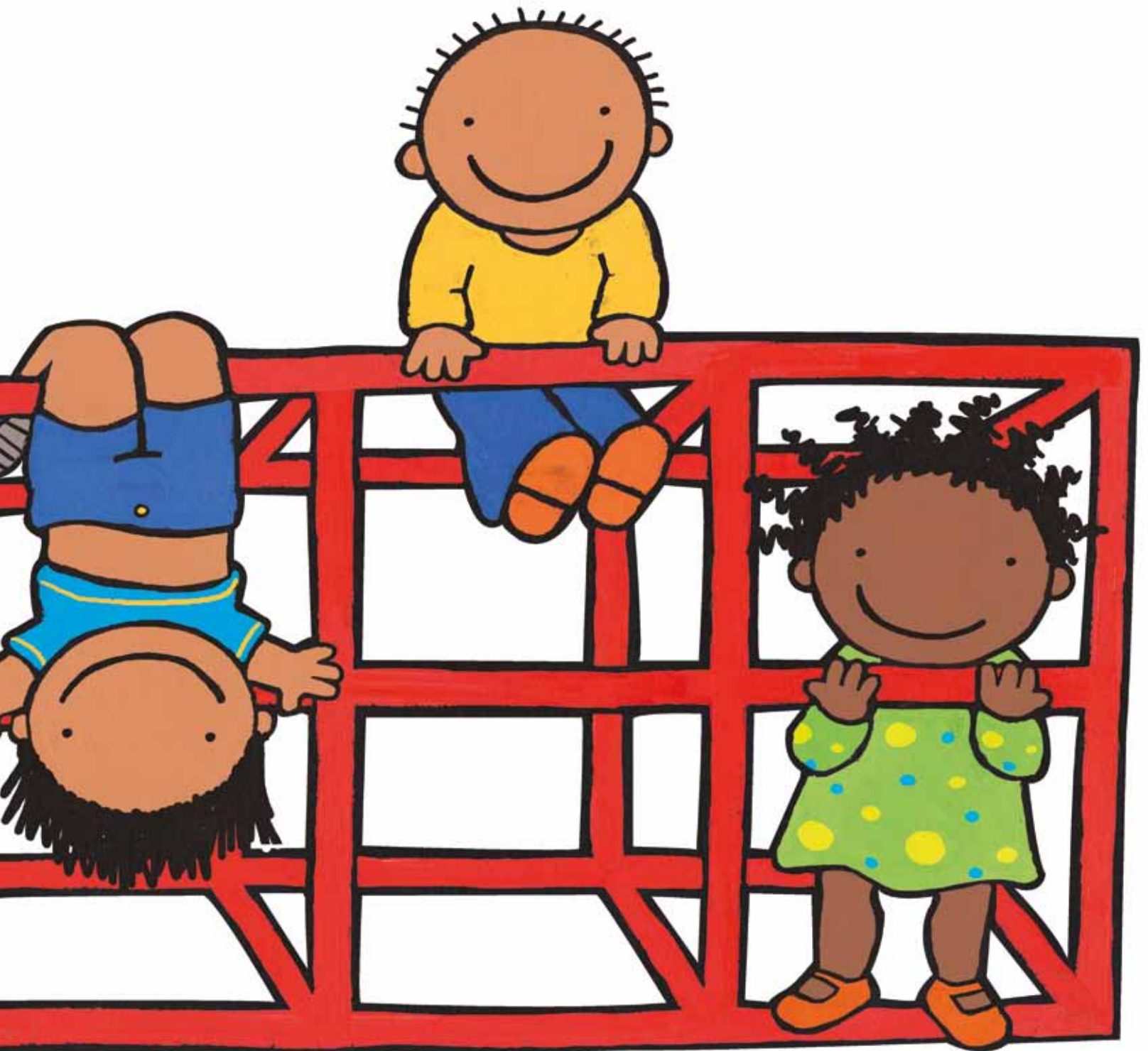
Vlaamse Centrale Autoriteit

Telefoon: 02 533 14 76 of 02 533 14 77

Telefonisch bereikbaar op maandag, dinsdag en donderdag van 9.30 tot en met 12 uur, woensdag van 14 tot 16 uur

E-mail: adoptie@kindengezin.be

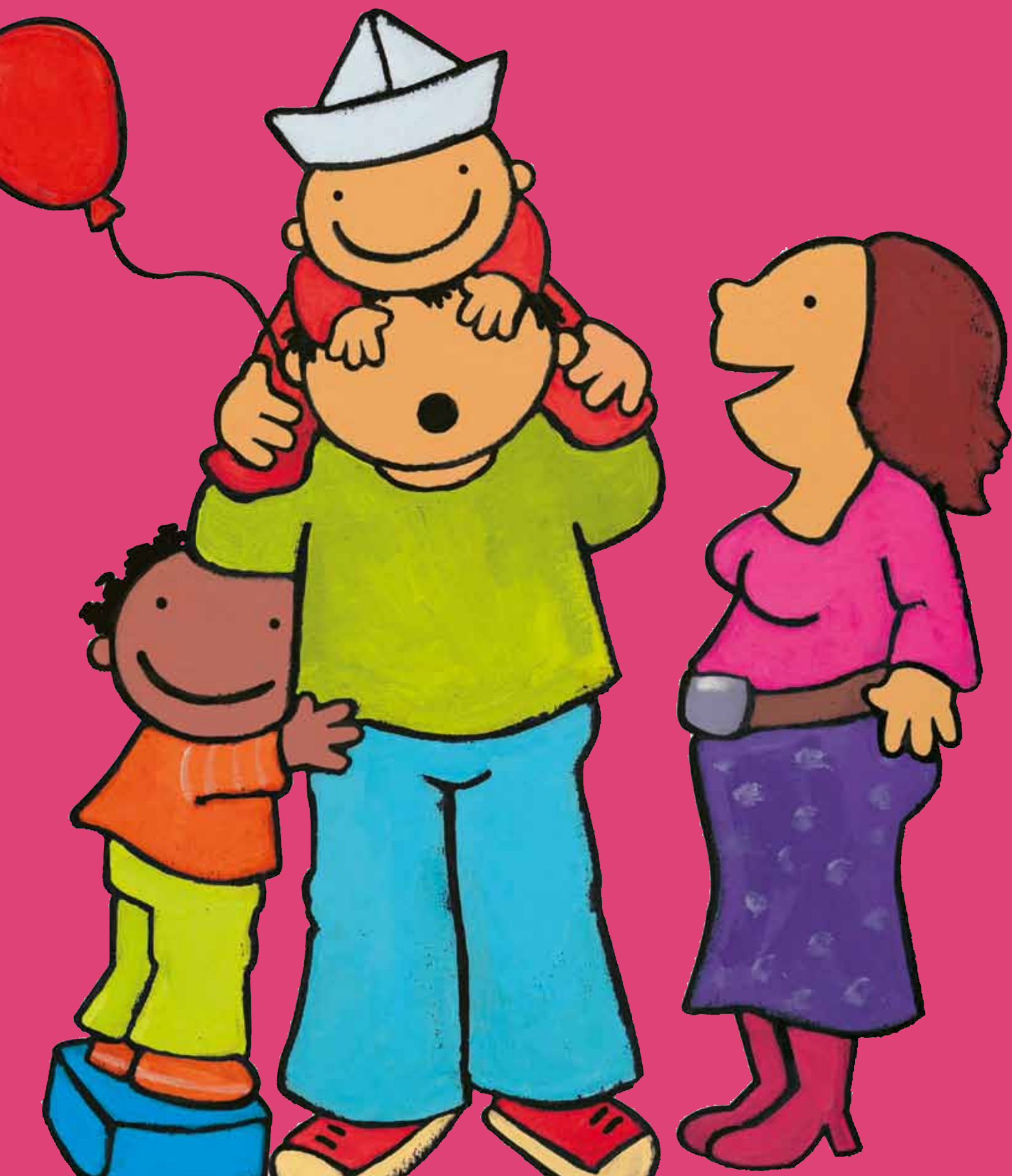
Website: www.kindengezin.be

INHOUD

1. Adoptiebevoegdheden	7
1.1. Inleiding	8
1.2. Schema adoptiebevoegdheden	9
2. Aanmelding voor adoptie van een minderjarig kind	11
2.1. Voorwaarden	12
2.2. Adoptieprocedures	13
3. Interlandelijke adoptie	15
3.1. Schema van de procedure	16
3.2. Voorbereiding	17
3.3. Geschiktheid	18
3.4. De eigenlijke interlandelijke adoptieprocedure	21
3.5. Adoptie via een erkende interlandelijke adoptiedienst	21
3.6. Zelfstandige interlandelijke adoptie	21
3.7. Kosten bij een interlandelijke adoptie	22
3.8. Interlandelijke adoptie van meerderjarigen	23
4. Binnenlandse adoptie	25
4.1. Schema van de procedure: gekend kind (zelfstandige adoptie)	26
4.2. Voorbereiding	27
4.3. Maatschappelijk onderzoek	27
4.4. Adoptie	28
4.5. Schema van de procedure: niet gekend kind (via een erkende adoptiedienst)	29
4.6. Voorbereiding	30
4.7. Maatschappelijk onderzoek en toewijzing	30
4.8. Begeleiding van de geboorteouder(s)	31
4.9. Adoptieprocedure bij de jeugdrechtbank	32
4.10. Kosten bij een binnenlandse adoptie	32
4.11. Binnenlandse adoptie van meerderjarigen	33
5. Klachten	35
5.1. De Klachtendienst van Kind en Gezin	36
5.2. De Vlaamse Ombudsdienst	37
5.3. De federale Ombudsmannen	37

HOOFDSTUK 1
Adoptiebevoegdheden

1. Adoptiebevoegdheden

1.1. Inleiding

Het Haags Adoptieverdrag - het verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie van 29 mei 1993 - werd door België geratificeerd bij de inwerkingtreding van de nieuwe adoptiewet op 1 september 2005.

In uitvoering daarvan werden centrale autoriteiten opgericht op federaal niveau en op gemeenschapsniveau. Ze hebben elk hun eigen bevoegdheden.

1.2. Schema adoptiebevoegdheden

FEDERALE CENTRALE AUTORITEIT (FCA)
opgericht bij de Federale Overheidsdienst (FOD) Justitie
Bevoegdheden: <ul style="list-style-type: none">
• informatie- en coördinatie op nationaal en internationaal niveau
• erkenning van in het buitenland tot stand gekomen adopties
• registratie van tot stand gekomen adopties
voor heel België

CENTRALE AUTORITEIT VAN DE GEMEENSCHAPPEN		
Bevoegdheden: <ul style="list-style-type: none"> • informatieverstrekking • erkenning van organisaties betrokken bij adoptie • voorbereiding van kandidaat-adoptanten • uitvoering van het maatschappelijk onderzoek in opdracht van de jeugdrechter • begeleiding en beheer van individuele adoptiedossiers		
VLAAMSE CENTRALE AUTORITEIT (VCA)	AUTORITÉ CENTRALE COMMUNAUTAIRE (ACC)	DUITSTALIGE CENTRALE AUTORITEIT (DCA)
autonome dienst binnen Kind en Gezin	onder Ministère de l'Aide à la Jeunesse	onder Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
bevoegd voor de Vlaamse Gemeenschap en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad	bevoegd voor de Franse Gemeenschap en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad	bevoegd voor de Duitstalige Gemeenschap

JEUGDRECHTBANKEN
Bevoegdheden: <ul style="list-style-type: none">
• oordelen over de geschiktheid om te adopteren
• oordelen over de adopteerbaarheid van het kind
• uitspreken van de adoptie
1 jeugdrechtbank per gerechtelijk arrondissement

HOOFDSTUK 2

Aanmelding voor adoptie van een minderjarig kind

2. Aanmelding voor adoptie van een minderjarig kind

2.1. Voorwaarden

Ben je geïnteresseerd in de adoptie van een minderjarig kind?

Ga dan eerst na of je aan de **wettelijke voorwaarden** voldoet om te kunnen adopteren:

- Je bent minstens 25 jaar oud.
- Je bent minstens 15 jaar ouder dan het kind dat je wil adopteren.

Voor de adoptie van een **gekend** kind in de eerste graad of stiefouderadoptie (adoptie van het kind van je partner), zijn de voorwaarden anders:

- Je bent minstens 18 jaar oud.
- Je bent minstens 10 jaar ouder dan het kind dat je wil adopteren.

De federale wet schrijft ook nog voor dat je:

- het bij de wet verplichte voorbereidingsprogramma volgt.
- geschikt verklaard moet worden door de jeugdrechter.

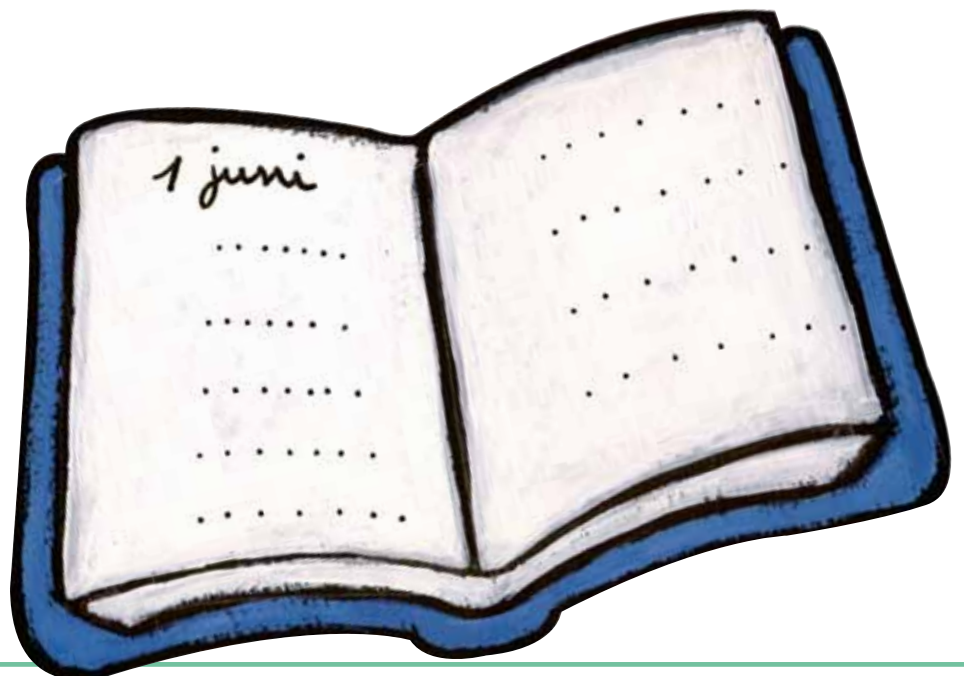
Wie kan volgens de wet adopteren?

- Gehuwden kunnen samen adopteren.
- Samenwonenden kunnen samen adopteren. Partners die niet wettelijk samenwonen, moeten aantonen dat ze minstens 3 jaar op permanente en affectieve wijze samenwonen.
- Ook alleenstaanden kunnen adopteren.
- Je kan het kind van je partner adopteren als jullie gehuwd zijn of wettelijk samenwonen, of als jullie kunnen aantonen dat jullie minstens 3 jaar op permanente en affectieve wijze samenwonen.

Verder gelden nog de volgende bepalingen:

- De maximum leeftijdsgrens voor adoptanten is niet wettelijk bepaald, maar bij het maatschappelijk onderzoek wordt de leeftijd van de adoptant of adoptanten wel mee in rekening gebracht.
- Bij interlandelijke adoptie kunnen de landen van herkomst eveneens aanvullende voorwaarden opleggen. Die hebben vooral betrekking op de leeftijd van de adoptanten, hun burgerlijke staat en de gezinssamenstelling.
- De procedures zijn van toepassing op **iedereen** die in Vlaanderen woont, ongeacht de nationaliteit.
- Als je niet de Belgische nationaliteit hebt, moet je ook nog voldoen aan de voorwaarden van je eigen land.
- Als je in Brussel woont, kan je kiezen tussen de Vlaamse of Franstalige Gemeenschap. Als je tot de Franstalige Gemeenschap behoort, volg je de procedure via de Autorité Centrale Communautaire (ACC). Deze brochure is dan niet van toepassing. Je kunt het best contact opnemen met de ACC, Leopold II-laan 44, 1080 Brussel. Telefoon: 02 413 41 35 E-mail: adoptions@cfwb.be Website: www.adoptions.be

Als je aan de bovenstaande wettelijke voorwaarden voldoet, kan je een aanvraag indienen.

2.2. Adoptieprocedures

De procedures voor **binnenlandse** adoptie en **interlandelijke** adoptie zijn **verschillend**.

- Als je een kind wil adopteren dat in **België verblijft**, vul dan het aanmeldingsformulier voor **binnenlandse adoptie** in.
- Als je een kind **uit het buitenland** wil adopteren, vul dan het aanmeldingsformulier voor **interlandelijke adoptie** in.

Stuur het aanmeldingsformulier ingevuld naar:
Vlaamse Centrale Autoriteit
Hallepoortlaan 27
1060 Brussel

TIP

Ook voor een volgende adoptie is het belangrijk dat je het aanmeldingsformulier naar de VCA stuurt!

Nadat de VCA je aanmeldingsformulier heeft ontvangen, word je geregistreerd en krijg je een dossiernummer. Een trajectbegeleider zal je van in het begin bijstaan bij het doorlopen van de procedure.

Je keuze voor een interlandelijke adoptie of een binnenlandse adoptie bepaalt de procedure die je zult moeten doorlopen.

Voor de adoptie van een **gekend kind** geldt nog eens een aparte procedure. De beschrijving van de verschillende procedures komt verder aan bod in deze brochure.

- Bij binnenlandse adoptie spreekt men over gekende kinderen wanneer het gaat over stiefkinderen (kinderen van de partner), kinderen van familie of vooraf gekende kinderen waarmee geen verwantschap is.
- Met gekende kinderen uit het buitenland wordt bedoeld, kinderen die verwant zijn met de kandidaat-adoptant(en).

Let op: interlandelijke adoptie van vooraf gekende kinderen waarmee geen verwantschap is, wordt niet toegestaan.

Als uit het aanmeldingsformulier blijkt dat het om een intrafamiliale interlandelijke adoptie gaat (een kind van een familielid in het buitenland), dan bezorgt de VCA je de informatiebrochure over de bijzondere procedure die daarop van toepassing is.

Verder in deze brochure worden diverse mogelijkheden van adoptie toegelicht. Als je naast de adoptieprocedure binnenlandse adoptie van een **niet gekend kind** ook de interlandelijke adoptieprocedure wil opstarten, kan dat. Hou er in dat geval rekening mee dat je maar 1 bemiddelingsovereenkomst met een adoptiedienst (binnenlands of buitenlands) kan sluiten. Zodra je een bemiddelingsovereenkomst met een adoptiedienst sluit of zodra je als zelfstandige adoptant je adoptiedossier naar het land van herkomst laat versturen, wordt de andere procedure stopgezet.

Meervoudige aanmeldingen kunnen problemen veroorzaken. Ze zorgen voor incorrecte **wachlijsten** en opstoppingen van al overvolle wachlijsten. Ook wordt het risico te groot dat vanuit beide procedures kinderen tegelijk of te kort na elkaar in een gezin geplaatst worden.

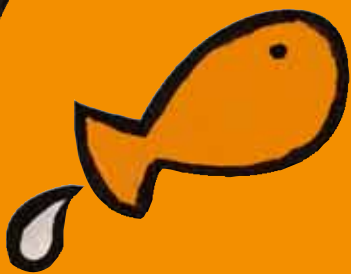

HOOFDSTUK 3

Interlandelijke adoptie

3. Interlandelijke adoptie

3.1. Schema van de procedure

AFKORTINGEN:

DMO = dienst voor maatschappelijk onderzoek
FCA = Federale Centrale Autoriteit
JR = jeugdrechter
JRB = jeugdrechtbank
KA = kandidaat-adoptant

MO = maatschappelijk onderzoek
OM = Openbaar Ministerie
RIA = registratie interlandelijke adoptie
ASH = autoriteit staat van herkomst
SH = staat van herkomst

VB = voorbereiding
VCA = Vlaamse Centrale Autoriteit

1. AANMELDING EN REGISTRATIE

- De KA meldt zich aan bij de VCA met het aanmeldingsformulier.
- Elk dossier krijgt een nummer (RIA).
- De KA ontvangt een overschrijvingsformulier.

2. VOORBEREIDING

- De KA betaalt 25 euro en ontvangt een infomap.
- De KA wordt doorverwezen naar het VB-centrum in zijn regio.
- Het VB-programma duurt 20 uren, gespreid over 2 maanden.
- De KA krijgt een attest van VB.

De KA ontvangt van de VCA een vragenlijst en krijgt de opdracht om zijn levensverhaal te schrijven.

3. GESCHIKTHEIDSPROCEDURE

- De KA dient een eenzijdig verzoekschrift in bij de griffie van de JRB.
- De JR hoort de KA al dan niet persoonlijk.
- De JR beveelt een MO bij tussenvonnis.
- De KA wordt verwezen naar de DMO.

4. MAATSCHAPPELIJK ONDERZOEK

- De DMO neemt contact op met de KA en voert het MO uit.
- De KA ontvangt een kopie van het verslag van het MO en mag op de griffie het verslag inkijken.
- De KA verschijnt binnen een maand voor de JR, die een geschiktheidsvonnis uitspreekt.
- Het OM maakt binnen 2 maanden zijn eindverslag op.
- Het OM bezorgt een afschrift van het geschiktheidsvonnis en van het eindverslag van het OM aan de FCA.
- De FCA stuurt dit afschrift door aan de VCA.

5. ADOPTIEBEMIDDELING

- De KA maakt zijn keuze bekend aan de VCA:

BEMIDDELING VIA ERKENDE ADOPTIEDIENST

De adoptiedienst zorgt voor de bemiddeling, de matching en de plaatsing van het kind, en voor de nazorg en follow-up.

- De VCA stuurt een afschrift van het vonnis van het verslag naar een erkende adoptiedienst.
- De VCA keurt de kindtoewijzing goed.
- Adoptiebeslissing in de SH of plaatsing met het oog op adoptie.
- Erkenning en registratie door de FCA of adoptie voor Belgische rechtbank.
- Nazorg en follow-up door de adoptiedienst.
- De adoptiedienst bezorgt aan de VCA een kopie van het adoptiedossier binnen 4 maanden na de plaatsing.

OF

ZELFSTANDIGE ADOPTIE

De KA draagt zelf de verantwoordelijkheid voor de afhandeling van het dossier.

- Kanaalonderzoek en goedkeuring van het kanaal door de VCA.
- De VCA stuurt het dossier naar de ASH.
- De VCA keurt de kindtoewijzing goed.
- Adoptiebeslissing in de SH of plaatsing met het oog op adoptie.
- Erkenning en registratie door de FCA of adoptie voor Belgische rechtbank.
- Nazorg en follow-up door de adoptiedienst.
- De KA brengt een kopie van het adoptiedossier naar de VCA binnen 4 maanden na de plaatsing.

3.2. Voorbereiding

Zodra de VCA je aanmeldingsformulier heeft ontvangen, krijg je een overschrijvingsformulier om 25 euro te betalen. Nadat de VCA je betaling heeft ontvangen, stuurt ze je een uitgebreide informatiemap. Bovendien brengt ze het voorbereidingscentrum op de hoogte van je aanmelding. Zij nodigen je vervolgens uit om deel te nemen aan het voorbereidingsprogramma. Je wordt ingedeeld in de groep het dichtst bij je woonplaats.

Vorbereidingsprogramma

Iedereen die een kind wil adopteren, is **verplicht** om een voorbereidingsprogramma te volgen. Het voorbereidingsprogramma interlandelijke adoptie heeft tot doel je de nodige informatie te geven over het adopteren van een buitenlands kindje. Adoptieouderschap verschilt van biologisch ouderschap, onder andere omdat veel adoptiekinderen in hun eerste levensfase emotioneel en/of lichamelijk werden verwaarloosd. Dat kan hun toekomstige ontwikkeling beïnvloeden. Het is belangrijk dat je als adoptieouder de achtergrond en de mogelijkheden van de adoptiekinderen respecteert en je eigen mogelijkheden en

verwachtingen daarop afstemt. Door je tijdens de deelname te confronteren met de realiteit van adoptie, met je eigen mogelijkheden en verwachtingen, krijg je de kans om zelf in te schatten of adoptie beantwoordt aan je levensproject. Het voorbereidingsprogramma interlandelijke adoptie wordt gespreid over 2 maanden en duurt 20 uren. De rode draad van het programma is de adoptiedriehoek (geboortelouders - adoptiekind - adoptieouders), en het respect voor alle partijen daarin. Pedagogische en psychologische aspecten in de opvoeding van een adoptiekind staan voorop. Daarnaast krijg je ook informatie over de procedure, de juridische aspecten van adoptie en de mogelijkheden voor nazorg.

Per programma nemen minstens 8 koppels of alleenstaanden deel. Aan koppels die niet samen adopteren, wordt toch sterk aangeraden om het voorbereidingsprogramma samen te volgen, ook al zal maar één van beiden het kindje adopteren. Als één van de partners in een nieuwe relatie een volgende adoptie wil realiseren, moet de nieuwe partner de voorbereiding volgen, hij/zij die het programma al eerder volgde kan/mag ook de voorbereiding mee volgen.

In heel Vlaanderen worden er geregeld voorbereidingsprogramma's georganiseerd.

Sommige sessies vinden tijdens de werkuren of op wekdagen plaats. Als je een attest voor je werkgever nodig hebt, kan je dat telefonisch of via e-mail aanvragen bij de VCA. Vermeld zeker de data waarop de voorbereiding zal plaatsvinden.

Er vindt tijdens het voorbereidingsprogramma geen enkele beoordeling van je geschiktheid plaats. Je kan tijdens de voorbereiding al je vragen stellen. Niets van wat tijdens de voorbereiding gezegd wordt, mag doorgegeven worden aan derden. Op het einde van het voorbereidingsprogramma geeft het voorbereidingscentrum je een **attest van voorbereiding**. Dat attest blijft altijd geldig. Vraag bij een eventuele volgende adoptie een nieuw attest bij het centrum waar je de voorbereiding hebt gevolgd. De voorbereiding voor binnen- en buitenlandse adoptie zijn echter verschillend. Een attest van voorbereiding interlandelijke adoptie is niet geldig voor een binnenlandse adoptie en omgekeerd.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft 2 voorbereidingscentra voor interlandelijke adoptie erkend. Alleen die 2 centra kunnen officiële attesten van interlandelijke voorbereiding afleveren. De contactgegevens vind je in de bijgevoegde adressenlijst.

Het attest van voorbereiding heb je nodig om aan de volgende stap van de procedure te beginnen: de beoordeling van je geschiktheid om te adopteren.

3.3. Geschiktheid

1. Verzoekschrift indienen

Als je eenmaal beschikt over het attest van voorbereiding, kan je bij de jeugdrechter een verzoekschrift indienen om geschikt verklaard te worden om te adopteren.

Hoe dien je een verzoekschrift in?

Je zoekt uit onder welk **gerechtelijk arrondissement** bij de rechtbank van eerste aanleg je woonplaats valt. De **jeugdrechtbank** van jouw arrondissement is bevoegd om voor jou een **geschikheidsvonnis** uit te spreken. Je kan de bevoegde rechtbank opzoeken via www.juridat.be. Je vindt de jeugdrechtbank in de rubriek 'Rechtbank van eerste aanleg' of in de adressenlijst van de jeugdrechtbanken, die achteraan bij deze brochure is gevoegd.

Je maakt een eenzijdig **verzoekschrift** op, dat je persoonlijk (of via je advocaat) en in **tweevoud** indient op de griffie van de jeugdrechtbank van je arrondissement. Achteraan in deze brochure vind je een model van dat verzoekschrift. Samen met het verzoekschrift dien je de volgende stukken in:

- een bewijs van woonst en nationaliteit
- een voor eensluidend verklaard afschrift van je geboorteakte
- een uittreksel uit je huwelijksakte of uit het bevolkingsregister waaruit blijkt dat je wettelijk samenwoont met je partner of een bewijs dat je al minstens 3 jaar met je partner samenwoont, als jullie samen willen adopteren
- het attest van voorbereiding.

Vermeld bij elk contact met de griffie je dossiernummer dat je van de VCA toegewezen kreeg.

Je zaak verschijnt vervolgens op de rol. Je betaalt 52 euro rolrechten. Vanaf nu is je zaak aanhangig.

2. Tussenvonnis

In een eerste fase spreekt de jeugdrechter een tussenvonnis uit waarin hij een **maatschappelijk onderzoek** beveelt. Dat tussenvonnis wordt aan de VCA en aan jou bezorgd. De VCA stuurt de opdracht door naar een erkende dienst voor maatschappelijk onderzoek. Daarbij wordt rekening gehouden met je woonplaats en de werkdruk bij de verschillende diensten.

De dienst voor maatschappelijk onderzoek neemt contact met je op om het maatschappelijk onderzoek uit te voeren. Het is belangrijk dat je in die periode maximaal beschikbaar bent. Het maatschappelijk onderzoek zelf duurt ongeveer 2 maanden. Hou er echter rekening mee dat er wachttijden zijn bij de diensten voor maatschappelijk onderzoek voor de gesprekken kunnen starten.

Wat houdt het maatschappelijk onderzoek in?

Na de voorbereiding stuurt de VCA je een **vragenlijst** en krijg je de opdracht om een **levensverhaal** te schrijven. De VCA bezorgt je antwoorden op die vragenlijst en je levensverhaal aan de

dienst voor maatschappelijk onderzoek. Daarna heb je gesprekken met een psycholoog en een maatschappelijk assistent van de dienst voor maatschappelijk onderzoek.

Er wordt een verslag opgemaakt van die gesprekken. Je krijgt op tijd informatie over de thema's die in die gesprekken aan bod zullen komen, zodat je je eventueel kunt voorbereiden. Tijdens het eerste gesprek krijg je ook een medische vragenlijst mee die je dient te laten invullen door je huisarts. Een medisch onderzoek door je huisarts maakt integraal deel uit van het maatschappelijk onderzoek.

3. Geschiktheidsvonnis

De dienst voor maatschappelijk onderzoek bezorgt het verslag van het maatschappelijk onderzoek via de VCA aan de jeugdrechtbank. Je ontvangt zelf ook een kopie van dat verslag. Dit verslag is identiek aan het verslag dat op de griffie kan ingekeken worden. Binnen de 3 dagen na neerlegging van het verslag brengt de griffie je per gerechtsbrief ervan op de hoogte dat je op de griffie het verslag mag komen inkijken. Je kan al dan niet gebruik maken van de wettelijk bepaalde termijn van 15 dagen om het verslag te gaan inkijken. Je krijgt ook een datum en tijdstip waarop je zal moeten verschijnen. Dat moet binnen een maand na de termijn van 15 dagen voor het inkijken van het verslag gebeuren. Na de zitting wordt je zaak in beraad genomen. Doorgaans spreekt de jeugdrechter een vonnis uit binnen een maand na de laatste zitting. Van het vonnis word je per brief van de griffie op de hoogte gebracht. Een geschiktheidsvonnis is 4 jaar geldig voor 1 adoptieprocedure. Voor elke nieuwe adoptieprocedure moet je dus een nieuw geschiktheidsvonnis aanvragen.

Bij zijn uitspraak van het geschiktheidsvonnis kan de jeugdrechter zich naast het verslag van het maatschappelijk onderzoek ook baseren op een moraliteitsonderzoek door de politie.

Nadat de jeugdrechter een geschiktheidsvonnis heeft uitgesproken, maakt het Openbaar Ministerie een eindverslag op. Dat eindverslag is grotendeels gebaseerd op het verslag van de dienst voor maatschappelijk onderzoek. Het Openbaar Ministerie heeft daarvoor 2 maanden de tijd, te rekenen vanaf de datum van je geschiktheidsvonnis. Een afschrift van dat verslag wordt doorgestuurd naar de FCA, die het op haar beurt aan de VCA bezorgt.

Verlenging van een geschiktheidsvonnis

Een geschiktheidsvonnis is verlengbaar met 2 jaar. Je kan de verlenging aanvragen bij de jeugdrechtbank die je geschiktheidsvonnis heeft uitgesproken vanaf 5 maanden voor de datum waarop het vonnis zal vervallen. Je vraagt een verlenging op dezelfde manier aan als een gewoon verzoek tot geschiktheidsverklaring, met een **verzoekschrift** tot verlenging van het geschiktheidsvonnis. In de loop van 1 adoptieprocedure kan de verlenging opeenvolgende keren aangevraagd worden, telkens met een update van het verslag van het maatschappelijk onderzoek.

Wat als de jeugdrechter je niet geschikt verklaart?

Tegen een negatief geschiktheidsvonnis kan je beroep aantekenen bij het **hof van beroep** binnen de maand na de uitspraak van de jeugdrechter. Het hof van beroep kan een nieuw maatschappelijk onderzoek bevelen.

Om hoger beroep in te stellen, dien je een verzoekschrift in op de griffie van het hof van beroep dat bevoegd is om uitspraak te doen in hoger beroep. Je moet dat verzoekschrift persoonlijk indienen. Het bevoegde hof van beroep kan je opzoeken op www.juridat.be. Je vindt een lijst met alle hoven van beroep achteraan in deze brochure.

In het verzoekschrift vermeld je de volgende gegevens:

- de dag, de maand en het jaar van indiening
- de voor- en achternaam, het beroep en de woonplaats van de adoptanten
- de beslissing waartegen in beroep wordt gegaan
- de rechtbank in hoger beroep
- de dag en het uur van de zitting voor het hof van beroep, en de locatie waar de inleidingszitting zal plaatsvinden: de griffie vult die gegevens in op het moment van indiening van het verzoekschrift
- de uiteenzetting van de redenen waarom hoger beroep wordt ingediend
- de handtekening van de adoptanten.

3.4. De eigenlijke interlandelijke adoptieprocedure

Nadat de VCA je geschiktheidsvonnis heeft ontvangen, zal ze je vragen op welke manier je verder wil gaan. Je hebt de keuze tussen:

- adoptie via een erkende interlandelijke adoptiedienst
- zelfstandige interlandelijke adoptie.

3.5. Adoptie via een erkende interlandelijke adoptiedienst

Als je kiest voor bemiddeling via een erkende interlandelijke adoptiedienst, laat je aan de VCA weten via welke dienst en in welk land je wil adopteren. Je kan vooraf contact opnemen met de verschillende diensten om na te gaan of je in aanmerking komt voor de landen waarmee ze samenwerken. De contactgegevens van de diensten en de landen waarmee ze samenwerken, vind je achteraan bij deze brochure. Nadien bezorgt de VCA je dossier aan de gekozen adoptiedienst.

De interlandelijke adoptiediensten zorgen voor:

- de bemiddeling, de matching en de plaatsing van een kind.
- de eerste nazorg en follow-uprapporten voor het herkomstland.
- hulp bij alle administratieve, juridische en praktische zaken. Ze zorgen ervoor dat alles in orde is

- als je naar het buitenland vertrekt om je kindje op te halen. Ter plaatse zorgt de contactpersoon van de adoptiedienst ervoor dat je op de luchthaven opgevangen wordt. De contactpersoon begeleidt je voor de verdere afhandeling van de adoptieprocedure in het herkomstland.
- begeleiding bij de procedure van erkenning door de FCA of bij de visumaanvraag op de ambassade.

3.6. Zelfstandige interlandelijke adoptie

Overweeg je een zelfstandige **interlandelijke** adoptie, vraag dan de uitgebreide brochure voor zelfstandige adoptie met het aangifteformulier zelfstandig adoptiekanaal aan bij de VCA.

Laat vooraf een **kanaalonderzoek** uitvoeren door de VCA. Je stelt daarvoor een **inlichtingendossier** samen en vult het **aangifteformulier** voor zelfstandige adoptie in, dat je bezorgt aan de VCA. De VCA zal een buitenlands contact eerst grondig onderzoeken om er zeker van te zijn dat de adoptie niet alleen legaal, maar ook in het belang van het kind zal plaatsvinden.

Als je kanaal wordt goedgekeurd, kan je je **dossier** samenstellen.

De VCA stelt een **attest** op waarin nazorg en follow-up door een bevoegde instantie gegarandeerd worden. Daarvoor sluit je vooraf een **contract** af met een erkende adoptiedienst, die de VCA aanwijst op basis van je woonplaats en de werkdruk in die adoptiedienst. Die dienst is dan belast met de nazorg en de follow-up in het land van herkomst. Alleen onder die voorwaarde kan de VCA een garantie van nazorg bieden en een attest afleveren. Het contract met de erkende adoptiedienst onderteken je voor je dossier naar het buitenland verstuurd wordt.

De VCA zorgt voor de verzending van je dossier naar de bevoegde overheidsinstanties in het herkomstland en voor de goedkeuring van de kindtoewijzing. Verder regel je alles zelf om de adoptie tot stand te laten komen en een paspoort of visum voor het kind te verkrijgen. Zodra je met je kindje thuiskomt, meld je dat aan de VCA. Je bezorgt een kopie van je dossier aan de VCA binnen 4 maanden na de plaatsing van je kindje.

Interlandelijke adopties die tot stand komen zonder dat vooraf een geschiktheidsvonnis, een kanaalonderzoek en de uitwisseling van documenten tussen bevoegde overheden plaatsvindt, kunnen niet door de FCA erkend worden of kunnen geen visum met het oog op adoptie verkrijgen. In die gevallen kan het kind niet naar België worden gebracht.

3.7. Kosten bij een interlandelijke adoptie

De kostprijs van een adoptie kan verschillen van land tot land en van adoptiedienst tot adoptiedienst.

Hoofdzakelijk kan het om de volgende kosten gaan:

- verzorgingskosten van het kind in het land van herkomst
- kosten voor het medisch onderzoek van het kind
- procedurekosten, hier en in het buitenland
- vertaalkosten en legalisatiekosten
- bijdrage in de werkings- en personeelskosten van de adoptiedienst
- vergoeding van de lokale contactpersonen
- forfaitaire bijdrage, gevraagd door de overheid van het land van herkomst
- bijdrage aan de ondersteuning van projecten voor de kinderen die niet kunnen worden geadopteerd
- reis- en verblijfkosten om het kindje op te halen of via een escorte naar België te laten brengen
- nazorg en follow-up.

Kostenregeling via een adoptiedienst

Alle kosten regel je met de adoptiedienst waarmee je een overeenkomst voor bemiddeling ondertekent. Daarin worden alle voorwaarden vastgesteld. De bemiddelingsovereenkomst moet een transparant overzicht bieden van de te verwachten kosten die de adoptiedienst je aanrekent. Je betaalt die kosten rechtstreeks aan de adoptiedienst. Daarmee bekostigt de dienst de nodige stappen in de bemiddeling.

Een overeenkomst voor bemiddeling kan verschillen afhankelijk van de adoptiedienst en het herkomstland. Een buitenlandse adoptie kost je tussen 6000 en 17 000 euro, exclusief de reis- en verblijfkosten om het kind op te halen.

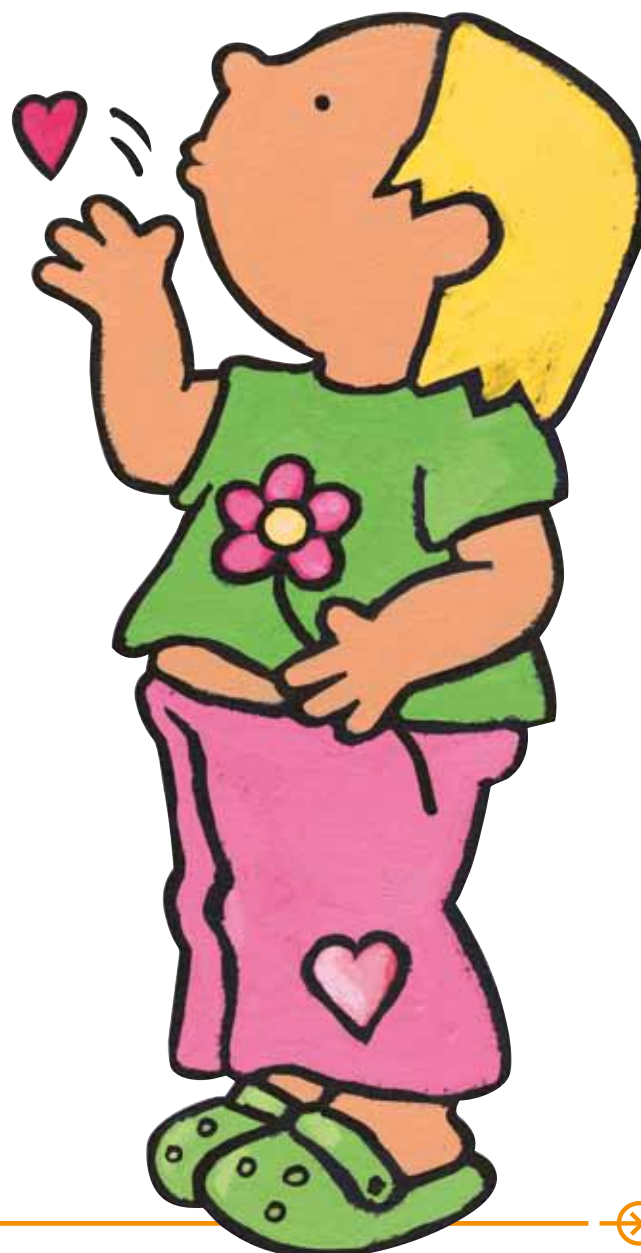

Kostenregeling voor zelfstandige adoptie

- De kosten die je betaalt voor het kanaalonderzoek zijn de reële te verantwoorden kosten van het onderzoek. Je betaalt daarvoor maximaal 1000 euro.
- Voor nazorg en follow-up kan je als zelfstandige adoptant terecht bij een adoptiedienst. Die vraagt daarvoor een bijdrage van maximaal 750 euro.
- Alle verdere kosten hier en ter plaatse zijn voor eigen rekening.

3.8. Interlandelijke adoptie van meerderjarigen

De VCA is niet bevoegd voor de adoptie van meerderjarigen. De beschreven procedure hoeft bij de adoptie van een meerderjarige dus niet doorlopen te worden. Als je een meerderjarige uit het buitenland wil adopteren, kan je contact opnemen met de FCA. De FCA is bevoegd voor het erkennen van buitenlandse adoptiebeslissingen. Je vindt de contactgegevens in de bijlage achteraan in deze brochure.

HOOFDSTUK 4

Binnenlandse adoptie

4. Binnenlandse adoptie

4.1. Schema van de procedure: gekend kind (zelfstandige adoptie)

AFKORTINGEN:

AD = adoptiedienst
BS = burgerlijke stand
EVA = erkende Vlaamse adoptiedienst

EVA-vorming = erkende Vlaamse adoptiediensten
-vorming
FCA = Federale Centrale Autoriteit
JR = jeugdrechter

KA = kandidaat-adoptant
MO = maatschappelijk onderzoek
RBA = registratie binnenlandse adoptie
VCA = Vlaamse Centrale Autoriteit

1. AANMELDING EN REGISTRATIE

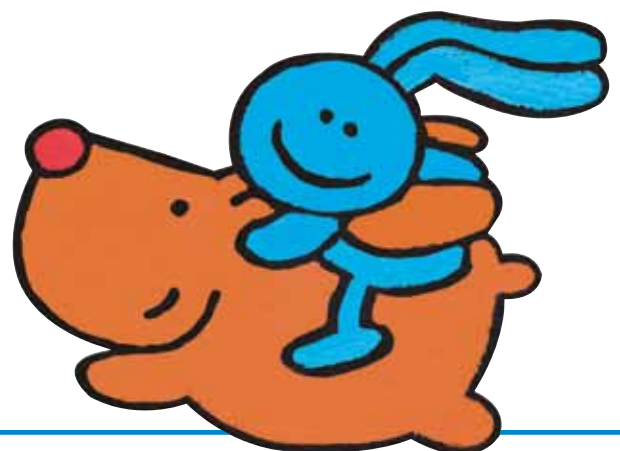
- De KA meldt zich aan bij de VCA via het aanmeldingsformulier.
- De VCA registreert de aanmelding (RBA).
- De VCA geeft de gegevens door aan EVA-vorming.

2. VOORBEREIDING

- EVA-vorming int de bijdrage van 25 euro.
- De KA volgt het voorbereidingsprogramma van EVA-vorming.
- EVA-vorming geeft een attest van voorbereiding aan de KA.

3. ADOPTIEPROCEDURE

- De KA start de adoptieprocedure voor de JR via een verzoekschrift.
- De JR kan bij tussenvonnis (via de VCA) een MO bevelen.
- De VCA geeft de opdracht door aan de dichtstbijgelegen adoptiedienst.
- Het MO is binnen 2 maanden afgerond (verslag van de adoptiedienst en medisch attest van de arts wordt via de VCA aan de JR bezorgd).
- Het adoptievonnis wordt uitgesproken.
- Overschrijving van het adoptievonnis in BS en afschrift aan de FCA.
- De FCA stelt de VCA in kennis.

4.2. Voorbereiding

Een binnenlandse adoptie van een gekend kind verloopt zonder bemiddeling van een erkende adoptiedienst. Dat wil zeggen dat je op zelfstandige basis adopteert. Alle kandidaat-adoptanten moeten een **voorbereidingsprogramma** volgen, ook als het om een situatie gaat waarbij het kind allang deel uitmaakt van het gezin. Dus ook stiefouders moeten deelnemen aan het programma om over te kunnen gaan tot de adoptie.

Het voorbereidingsprogramma heeft tot doel je de nodige informatie te geven over het adopteren van een kind. De rode draad van dat programma is de adoptiedriehoek: geboorteouders-adoptiekind-adoptieouders, en het respect voor alle partijen daarin. Pedagogische en psychologische aspecten in de opvoeding van een adoptiekind staan voorop. Tijdens het voorbereidingsprogramma krijg je ook informatie over de procedure, de juridische aspecten van de adoptie en de mogelijke nazorg.

EVA-vorming (zie adressenlijst in bijlage), de organisatie die de voorbereiding voor binnenlandse adoptie organiseert, zal contact met je opnemen nadat je bij de VCA bent aangemeld.

EVA-vorming vraagt je om een bijdrage van 25 euro te betalen. Vervolgens word je uitgenodigd om deel te nemen aan het binnenlandse voorbereidingsprogramma. Hou er rekening mee dat het enkele maanden kan duren voor het voorbereidingscentrum je uitnodigt.

Het programma duurt in totaal 12 uur verspreid over 2 dagen en wordt overdag gegeven. De voorbereiding wordt op verschillende plaatsen in Vlaanderen georganiseerd, op regelmatige basis. Afhankelijk van je woonplaats kan je kiezen waar je het programma wil volgen.

In principe hoeft alleen diegene die adopteert deel te nemen aan het programma. Bij stiefouderadoptie is er maar één die adopteert, maar je partner is uiteraard ook welkom. Je betaalt 25 euro, of je nu alleen of met 2 personen aan het programma deelneemt.

De sessies vinden tijdens de werkuren op weekdays plaats. Als je een attest voor je werkgever nodig hebt, kan je dat telefonisch of via e-mail aanvragen bij de

VCA. Vermeld zeker de data waarop de voorbereiding zal plaatsvinden.

Er vindt tijdens het voorbereidingsprogramma geen enkele beoordeling van je geschiktheid plaats. Je kan tijdens de voorbereiding al je vragen stellen. Niets van wat tijdens de voorbereiding gezegd wordt, mag doorgegeven worden aan derden.

Als je vragen hebt over je inschrijving voor de binnenlandse voorbereiding, kan je contact opnemen met EVA-vorming.

LET OP!

Zorg ervoor dat je eerst aangemeld bent bij de VCA. Anders kom je niet in hun bestanden voor.

Na het volgen van de voorbereiding krijg je een attest waaruit blijkt dat je de voorbereiding hebt gevolgd. Het attest van voorbereiding blijft altijd geldig. Bij een eventuele volgende adoptie kan je gewoon een tweede attest van voorbereiding opvragen bij het voorbereidingscentrum.

4.3. Maatschappelijk onderzoek

Het **attest van voorbereiding** dien je samen met je **verzoekschrift** in op de griffie van de jeugdrechtbank van het arrondissement waaronder je valt. Je kan de bevoegde rechtbank opzoeken op via www.juridat.be. Je vindt de jeugdrechtbank in de rubriek 'Rechtbank van eerste aanleg' of in de adressenlijst van de jeugdrechtbanken, die achteraan bij deze brochure is gevoegd.

Samen met het verzoekschrift dien je persoonlijk de volgende stukken in tweevoud in:

- een bewijs van woonst en nationaliteit
- een voor eensluidend verklaard afschrift van je geboorteakte
- een uittreksel uit je huwelijksakte of uit het bevolkingsregister waaruit blijkt dat je wettelijk samenwoont met je partner of een bewijs dat je al minstens 3 jaar met je partner samenwoont, als jullie samen willen adopteren
- een attest van voorbereiding
- een verklaring van gewone verblijfplaats van het te adopteren kind
- een voor eensluidend verklaarde kopie van de geboorteakte van het kind.

Voor het indienen van een verzoekschrift bij de jeugdrechtbank kan je eventueel een advocaat raadplegen. Je krijgt daarover ook de nodige informatie tijdens de voorbereiding.

Je zaak verschijnt vervolgens op de rol. Je betaalt 52 euro aan rolrechten. Vanaf nu is je zaak aanhangig.

De jeugdrechter kan opdracht geven tot het voeren van een maatschappelijk onderzoek bij de kandidaat-adoptanten. Het maatschappelijk onderzoek is niet verplicht als er al een sociaal affectieve band met het kind bestaat, maar de jeugdrechter oordeelt of het onderzoek nodig is of niet. Een stiefouderadoptie kan dus ook zonder maatschappelijk onderzoek.

Als de jeugdrechter oordeelt dat een **maatschappelijk onderzoek** noodzakelijk is, beveelt hij dat bij de VCA aan, die de opdracht doorgeeft aan een daarvoor erkende dienst. Een psycholoog en een maatschappelijk assistent voeren gesprekken met jou en maken van die gesprekken een verslag op. De aangewezen dienst krijgt 2 maanden tijd om dat verslag van het maatschappelijk onderzoek op te stellen. Het verslag wordt aan de VCA gestuurd, die het aan de bevoegde rechtbank bezorgt. Op basis van dat verslag kan de jeugdrechter oordelen over je **geschiktheid** om te adopteren.

Daarnaast zal er ook een onderzoek worden uitgevoerd naar de **adoptabiliteit** van het kind en naar de geboorteouder of -ouders: werden de geboorteouders grondig geïnformeerd over de gevolgen van de adoptie en werd er passende begeleiding geboden bij de afstand van het kind?

Op basis van de verslagen kan de jeugdrechter de adoptie van het kind in kwestie uitspreken.

De jeugdrechter kan zich naast het verslag van het maatschappelijk onderzoek ook baseren op een **moraliteitsonderzoek** door de politie.

In elk geval moeten de wettelijke ouders toestemmen in de adoptie. Ook wanneer je het kind van je partner wil adopteren moet de wettelijke vader/moeder waarmee je partner dit kind kreeg, toestemmen in de adoptie.

De rechter kan ook nog anderen horen zoals de grootouders van het kind.

4.4. Adoptie

Nadat de jeugdrechter een adoptievonnissen heeft uitgesproken, meldt het Openbaar Ministerie dat aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van je gemeente, zodat het kind ingeschreven kan worden in het bevolkingsregister. De rechtbank bezorgt een afschrift van het adoptievonnissen aan de FCA, die de adoptie registreert. De FCA brengt vervolgens de VCA op de hoogte van de adoptie.

Wat als de jeugdrechter de uitspraak van de adoptie weigert?

Tegen een negatieve uitspraak kan je beroep aantekenen bij het hof van beroep. De beroepstermijn is 1 maand en het hof van beroep kan opdracht geven tot een nieuw maatschappelijk onderzoek.

Om hoger beroep in te stellen dien je een verzoekschrift in op de griffie van het hof van beroep dat bevoegd is om uitspraak te doen in hoger beroep. Je moet dat verzoekschrift persoonlijk indienen. Het bevoegde hof van beroep kan je opzoeken op www.juridat.be. Je vindt een lijst met alle hoven van beroep achteraan in deze brochure.

In het verzoekschrift vermeld je de volgende gegevens:

- de dag, de maand en het jaar van indiening
- de voor- en achternaam, het beroep en de woonplaats van de adoptanten
- de beslissing waartegen in beroep wordt gegaan
- de rechtbank in hoger beroep
- de dag en het tijdstip van de zitting voor het hof van beroep, en de locatie waar de inleidingszitting zal plaatsvinden: de griffie vult die gegevens in op het moment van indiening van het verzoekschrift
- de uiteenzetting van de redenen waarom hoger beroep wordt ingediend
- de handtekening van de adoptanten.

4.5. Schema van de procedure: niet gekend kind (via een erkende adoptiedienst)

AFKORTINGEN:

AD = adoptiedienst

BS = burgerlijke stand

EVA = erkende Vlaamse adoptiedienst

EVA-vorming = erkende Vlaamse adoptiediensten
-vorming

FCA = Federale Centrale Autoriteit

JR = jeugdrechter

KA = kandidaat-adoptant

MO = maatschappelijk onderzoek

RBA= registratie binnenlandse adoptie

VCA= Vlaamse Centrale Autoriteit

1. AANMELDING EN REGISTRATIE

- De KA meldt zich aan bij de VCA via het aanmeldingsformulier.
- De VCA registreert de aanmelding (RBA).

2. VOORBEREIDING

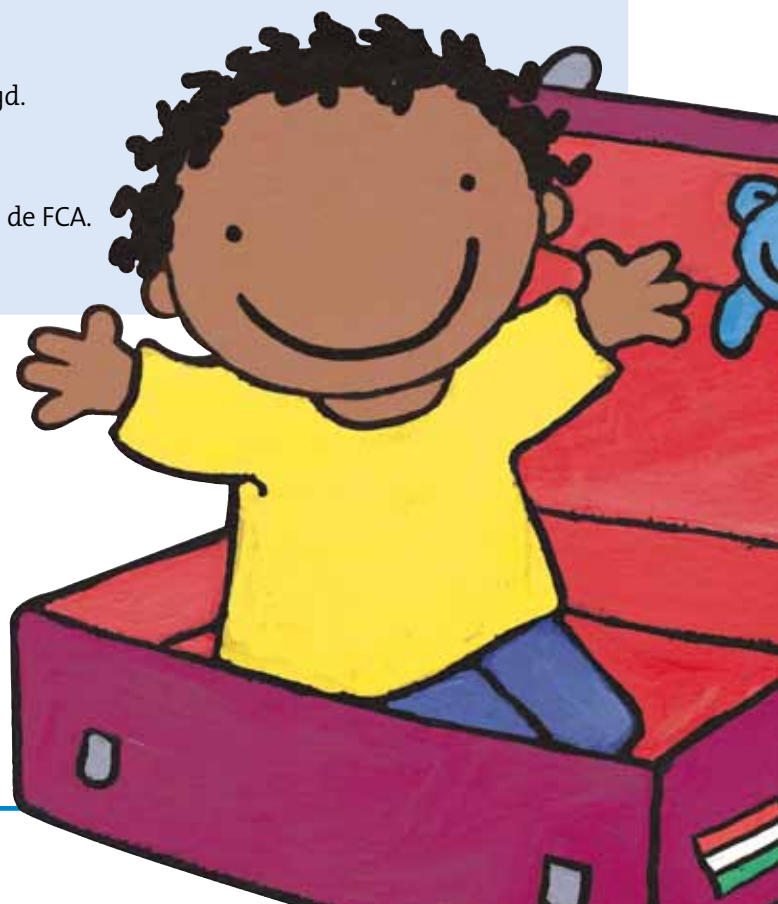
- De KA neemt deel aan de jaarlijkse informatiesessie.
- Bij nood aan KA op de wachtlijst van de adoptiediensten nodigt EVA-vorming KA uit.
- De KA betaalt 25 euro aan EVA-vorming.
- De KA volgt het voorbereidingsprogramma van EVA-vorming.
- EVA-vorming geeft een attest van voorbereiding aan de KA.

3. KEUZE VAN DE ADOPTIEDIENST

- De KA kiest de adoptiedienst.
- De AD evalueert de KA en zet de KA na een positieve evaluatie op de wachtlijst.
- De adoptiedienst wijst een kind aan de KA toe.

4. ADOPTIEPROCEDURE

- De KA start de adoptieprocedure voor de JR via een verzoekschrift met begeleiding van de AD.
- De JR beveelt een MO bij tussenvonnissen (via de VCA).
- De VCA geeft de opdracht door aan de AD.
- Het verslag van het MO wordt via de VCA aan de JR bezorgd.
- Het adoptievonnissen wordt uitgesproken.
- Overschrijving van het adoptievonnissen in BS en afschrift aan de FCA.
- De FCA stelt de VCA in kennis.

4.6. Voorbereiding

De adoptie van een niet gekend kind verloopt altijd met bemiddeling door een erkende adoptiedienst. De procedure bestaat uit een verplichte voorbereiding en een evaluatie.

In Vlaanderen worden gemiddeld 20 à 30 kinderen per jaar afgestaan voor adoptie. Om te voorkomen dat de wachttijden jaren oplopen, is de aanvang van de voorbereiding en de evaluaties afhankelijk van het aantal adoptabele kinderen.

De eerste grote informatiesessie wordt georganiseerd door EVA-vorming (zie adressenlijst achteraan in deze brochure). Afhankelijk van je woonplaats kan je kiezen waar je aan het programma wil deelnemen. Dat programma wordt voor een grote groep georganiseerd, minstens eenmaal per jaar. Tijdens die informatiesessie, die deel uitmaakt van de verplichte voorbereiding, zal je alle informatie krijgen die betrekking heeft op de adoptiediensten en de voorwaarden tot deelname aan de procedure die door die diensten wordt begeleid.

De kandidaten die een aanmeldingsformulier bij de VCA hebben ingediend, zullen voor de informatiesessie uitgenodigd worden. Omdat er mogelijk een lange wachttijd ligt tussen je aanmelding en de eerste informatiesessie, zou het kunnen dat een aantal mensen ondertussen heeft afgehaakt en afziet van inschrijving. Voor de informatiesessie moet je je dan ook inschrijven als je wordt uitgenodigd.

Na de informatiesessie moet je beslissen of je nog verder aan het voorbereidingsprogramma wil deelnemen. Als je verder wil deelnemen, kom je op een centrale wachtlijst terecht. Je krijgt dan bevestiging van je plaats op de wachtlijst. Als de adoptiediensten kandidaat-adoptieouders nodig hebben, worden de eerste 30 kandidaten van de wachtlijst uitgenodigd voor een individueel gesprek met iemand van de adoptiedienst en daarna voor de voorbereiding.

Het voorbereidingsprogramma bevat een toelichting bij de juridische aspecten, psychosociale aspecten, de adoptiedriehoek, mogelijkheden voor nazorg, ... Dit deel van de voorbereiding vindt plaats in kleine groepen.

De voorbereiding neemt in totaal 30 uur in beslag, gespreid over verschillende dagdelen. Sommige sessies vinden tijdens de werkuren en op weekdays plaats. Als je een attest voor je werkgever nodig hebt, kan je dat telefonisch of via e-mail bij de VCA aanvragen. Vermeld zeker de data waarop de voorbereiding zal plaatsvinden.

Na de voorbereiding zal EVA-vorming een attest van voorbereiding opmaken. Dat attest heb je later nodig voor je verzoek tot adoptie bij de jeugdrechtbank.

4.7. Maatschappelijk onderzoek en toewijzing

Na de voorbereiding kies je de binnenlandse adoptiedienst waarmee je wil samenwerken. Je vindt een adressenlijst van die adoptiediensten achteraan in deze brochure. We raden je aan om bij alle adoptiediensten informatie in te winnen en zo te kijken waar je al dan niet terecht kan.

De adoptiedienst zal je gezinskenmerken, persoonlijkheid, achtergrond, motivatie, draagkracht, pedagogische kwaliteiten, ... evalueren. Dat gebeurt aan de hand van gesprekken met de mensen van de dienst (psychologen, maatschappelijk assistenten). Na een positieve evaluatie krijg je een plaats op de **wachtlijst**.

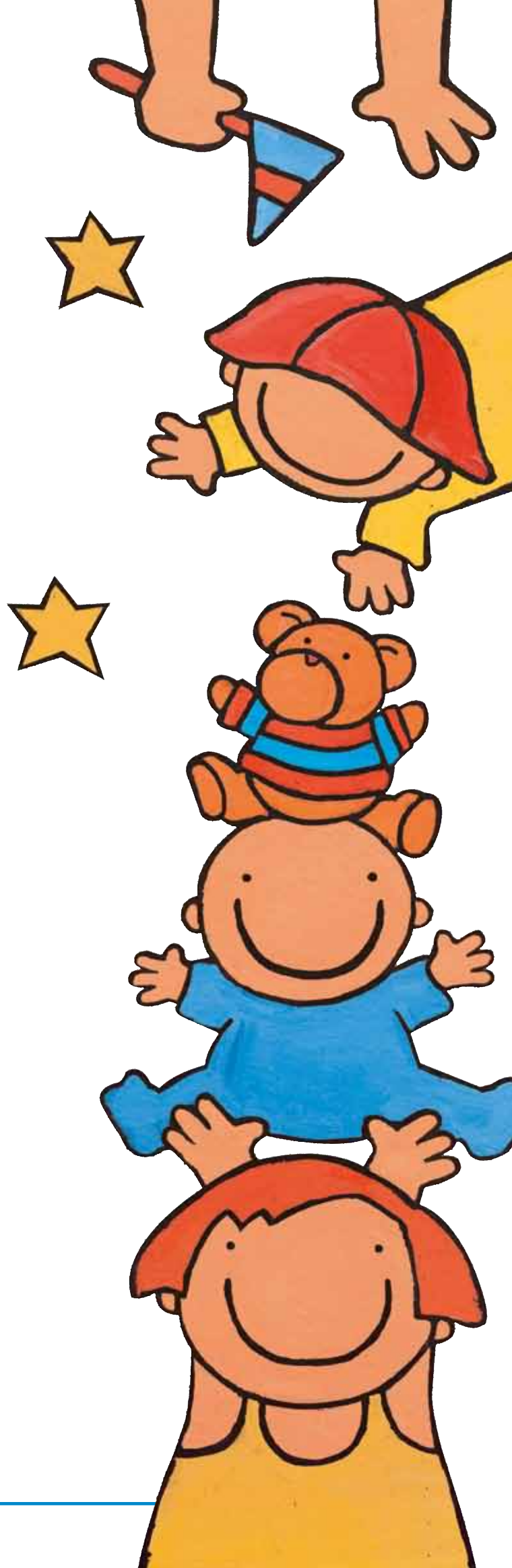
De adoptiedienst beslist welk kind in welk gezin geplaatst wordt. In principe moet de dienst daarvoor de volgorde op de wachtlijst volgen. Hou er rekening mee dat de plaats op de wachtlijst niet altijd gerespecteerd kan worden omdat de afstandsouder of -ouders ook een stem krijgen. Zij kunnen mee bepalen in welk type gezin de adoptiedienst hun kindje plaatst.

4.8. Begeleiding van de geboorteouder(s)

De adoptiedienst is ook verantwoordelijk voor het grondig informeren en begeleiden van de geboorteouder of -ouders. Ook daarvan brengt de adoptiedienst verslag uit aan de jeugdrechter. De geboorteouder of -ouders krijg(t)en de nodige informatie en ondersteuning. Ze krijgen bij de adoptiediensten de mogelijkheid om zelf mee te beslissen in welk type gezin ze hun kind willen laten plaatsen. Persoonlijke gegevens worden niet doorgegeven.

Wanneer de geboorteouder of -ouders eraan denk(t)en om het kind voor adoptie af te staan, zal het kind doorgaans de eerste 2 maanden in een pleeggezin geplaatst worden. Dat is de wettelijke termijn waarbinnen de moeder bedenktijd krijgt. Op zijn vroegst 2 maanden na de geboorte kunnen de geboorteouders officieel toestemming geven voor de adoptie van hun kind. Pas daarna kan de adoptieprocedure gestart worden.

Soms komt het voor dat een adoptiedienst het kind meteen in het adoptiegezin plaatst. De wettelijke bedenktijd van 2 maanden blijft evenwel gelden! De geboorteouder of -ouders blij(ft)ven juridisch ouder van het kind en ze kunnen de toestemming nog intrekken tot op het moment van de adoptie-uitspraak.

4.9. Adoptieprocedure bij de jeugdrechtbank

Zodra de adoptiedienst je een kind heeft toegewezen, zal de dienst je begeleiden bij de procedure voor de jeugdrechtbank. De dienst helpt je bij het indienen van het verzoekschrift en de samenstelling van het rechtbankdossier.

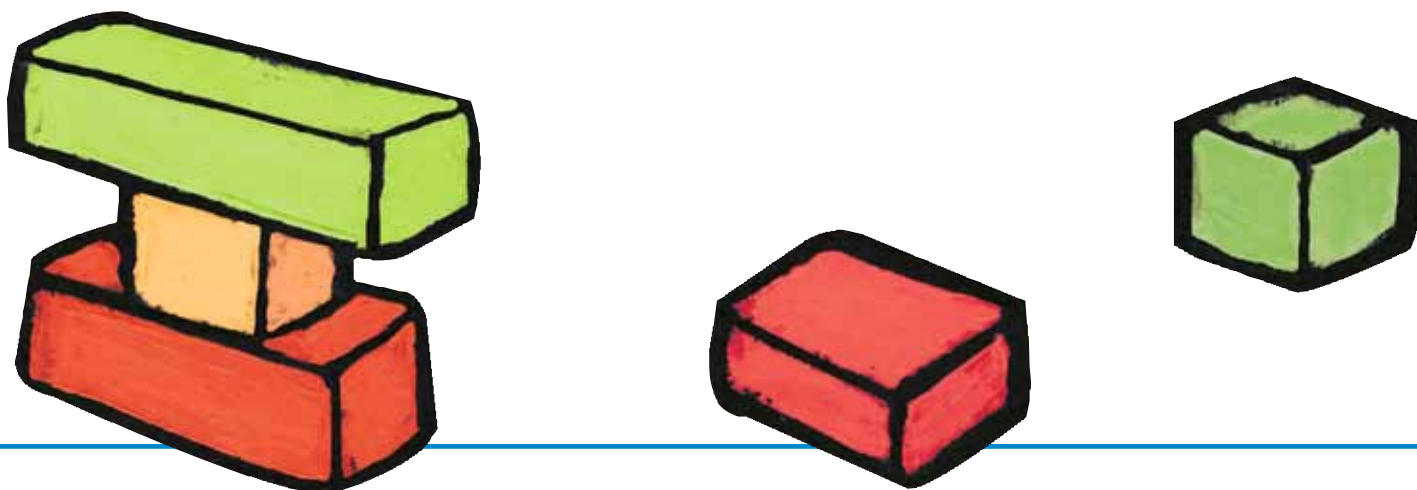
De jeugdrechter zal oordelen of je **geschikt** bent om het aan jou toegewezen kind te adopteren. Daarvoor zal hij een **maatschappelijk onderzoek** bevelen bij de VCA. De VCA geeft die opdracht door aan de adoptiedienst die het kind aan jou heeft toegewezen en die een dergelijk verslag al eerder heeft opgemaakt. De dienst bezorgt op vraag van de jeugdrechter het verslag van het maatschappelijk onderzoek van de kandidaat-adoptanten en de geboorteouder of -ouders aan de jeugdrechtbank. Op basis van dat verslag zal de jeugdrechter een uitspraak doen. Bovendien kan de jeugdrechter een moraliteitsonderzoek door de politie laten uitvoeren. In het belang van het kind kan de jeugdrechter ook de geboorteouders en andere relevante personen oproepen of laten verhoren. Als de adoptie wordt uitgesproken, is het kindje geadopteerd en brengt het Openbaar Ministerie de ambtenaar van de burgerlijke stand op de hoogte zodat het kind in het bevolkingsregister kan ingeschreven worden. Die laat op zijn beurt de adoptie door de FCA registreren.

4.10. Kosten bij een binnenlandse adoptie

De kosten die je betaalt aan een binnenlandse adoptiedienst bedragen ongeveer 7500 euro. Elke adoptiedienst kan je hierover gedetailleerd informeren.

De kosten voor een adoptie van een niet gekend kind (zonder tussenkomst van een erkende adoptiedienst) zijn beperkt tot:

- het inschrijvingsgeld voor de voorbereiding (25 euro)
- de rolrechten bij de rechtbank (52 euro).

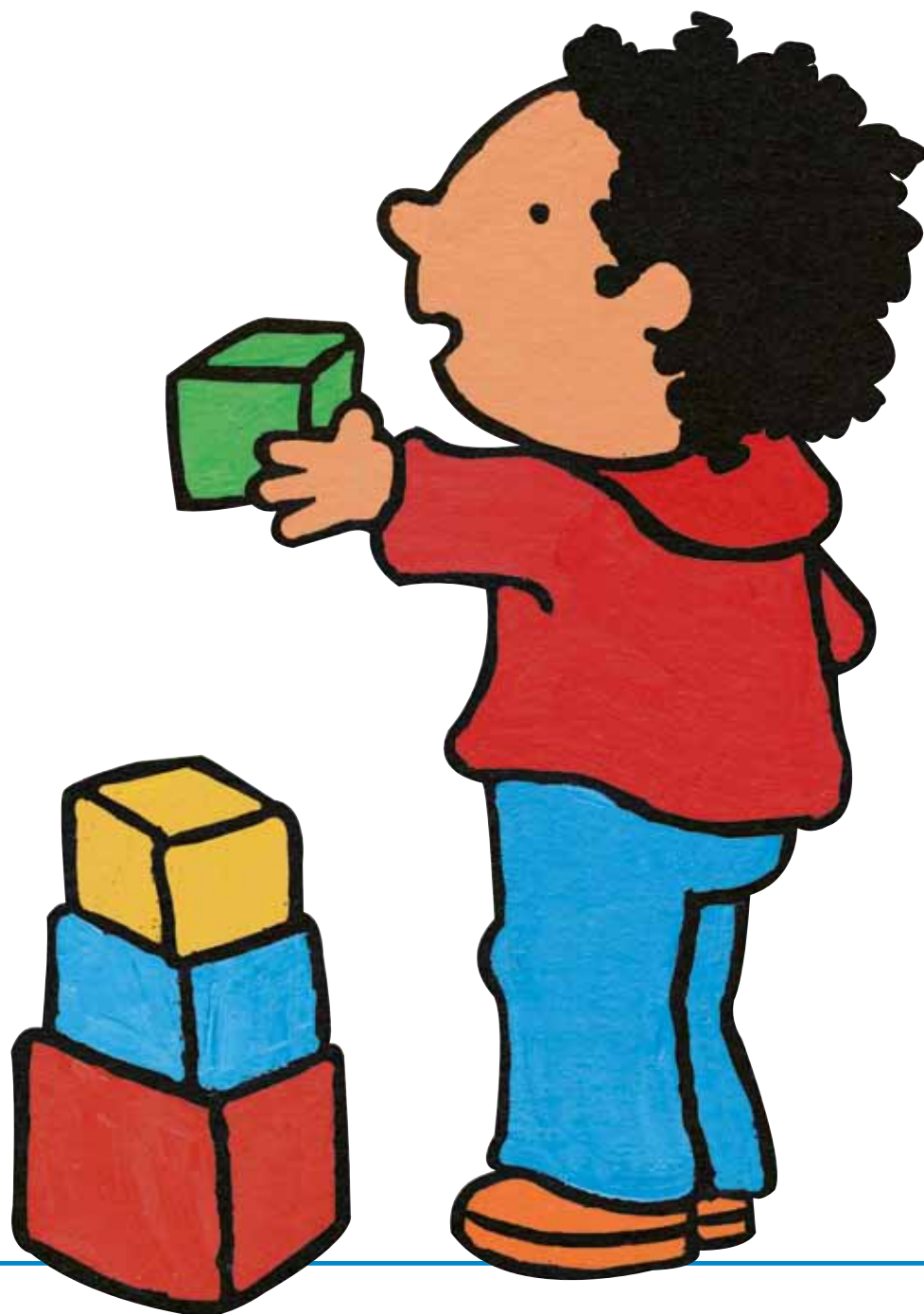

4.11. Binnenlandse adoptie van meerderjarigen

De VCA is niet bevoegd voor de adoptie van meerderjarigen. De beschreven procedure hoeft bij de adoptie van een meerderjarige dus niet doorlopen te worden.

De kandidaat-adoptant dient een verzoek tot adoptie in op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg, samen met de volgende stukken:

- een voor eensluidend verklaard afschrift van geboorteakte
- een bewijs van nationaliteit
- een bewijs van woonst van de kandidaat-adoptant en van de geadopteerde.

HOOFDSTUK 5 Klachten

5. Klachten

5.1. De Klachtendienst van Kind en Gezin

Vanaf 1 januari 2005 beschikken alle voorzieningen die onder toezicht van Kind en Gezin vallen, over een eigen klachtenprocedure. Dat geldt zowel voor de voorbereidingscentra als voor de diensten voor maatschappelijk onderzoek en de adoptiediensten. Kind en Gezin raadt je aan om een klacht eerst te bespreken met de voorziening zelf. De Klachtendienst van Kind en Gezin is evenwel altijd bevoegd.

Wat doet de Klachtendienst van Kind en Gezin?

De Klachtendienst:

- geeft advies en tips over hoe je een klacht zelf kan aanpakken
- laat ontvankelijke klachten onderzoeken door de daartoe bevoegde ambtenaren
- doet aanbevelingen om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren
- verwijst door als de klacht buiten de bevoegdheid van Kind en Gezin valt.

Wanneer neem je contact op met de Klachtendienst?

Je kan contact opnemen met de Klachtendienst:

- als je vindt dat de dienstverlening van Kind en Gezin te wensen overlaat
- als je klachten hebt over personen of instellingen die erkend zijn door Kind en Gezin, of die werken onder toezicht van Kind en Gezin.

WEET JE DAT

Als je een informatieve vraag hebt over de dienstverlening of een vraag hebt van reglementaire, administratieve of juridische aard met betrekking tot adoptie, kan je terecht bij het team Adoptie op het telefoonnummer 02 533 14 76 of 02 533 14 77.

Hoe meld je een klacht?

Dien een klacht bij voorkeur schriftelijk in. Dat kan per brief, fax of e-mail. Je kan ook de klachtenkaart gebruiken. Je vindt die op onze website of je kan ze aanvragen bij de Klachtendienst.

Klachten waarvoor geen diepgaand onderzoek nodig is, kan je eventueel telefonisch melden.

Klachtendienst Kind en Gezin
Hallepoortlaan 27
1060 Brussel
Telefoon: 02 533 14 14
Fax: 02 534 14 48
E-mail: klachtendienst@kindengezin.be
Website: www.kindengezin.be

5.2. De Vlaamse Ombudsdienst

Als er iets tussen jou en een Vlaamse overheidsdienst fout is gelopen of als je vindt dat een Vlaamse overheidsdienst je onheus heeft behandeld, kan je een klacht indienen bij de Vlaamse Ombudsdienst.

De Vlaamse Ombudsdienst:

- zoekt een oplossing voor problemen
- geeft advies aan de Vlaamse overheid om klachten te vermijden.

Het is wel ten zeerste aangeraden om eerst bij de Klachtendienst van Kind en Gezin aan te kloppen voor je je tot de Vlaamse Ombudsdienst wendt. Doe je dat niet, dan kan de ombudsman je terugverwijzen naar de Klachtendienst van Kind en Gezin.

De Vlaamse Ombudsdienst

Leuvenseweg 86

1000 Brussel

Telefoon: 0800 240 50 of 02 552 48 48

Fax: 02 552 48 00

E-mail: info@vlaamseombudsdienst.be

Website: www.vlaamseombudsdienst.be

Je kan de Vlaamse Ombudsdienst elke werkdag bereiken van 9 tot en met 18 uur, op vrijdag tot en met 17 uur. Je kan er ook langs gaan, maar maak vooraf wel een afspraak.

5.3. De federale Ombudsmannen

De federale Ombudsmannen helpen personen die een geschil hebben met een federale overheid of federale overheidsinstelling.

De federale Ombudsmannen:

- helpen de werking van de federale overheid of federale overheidsinstelling in kwestie te verbeteren
- voeren op vraag van de Kamer van Volksvertegenwoordigers onderzoek uit bij federale overheden en overheidsinstellingen en zoeken naar oplossingen bij de vastgestelde problemen
- dragen bij tot de toenadering tussen de burgers en de bestuurlijke overheid.

Bij klachten over instanties op federaal niveau kan je terecht bij de Nederlandstalige Ombudsman:

De federale Ombudsman

Hertogstraat 43

1000 Brussel

Telefoon: 0800 999 62

Fax: 02 289 27 28

E-mail: contact@federaalombudsman.be

Website: www.federaleombudsman.be

